

Komplex művészeti terapeuta záróvizsga témakörök

	Témakör
1.	Művészetterápia fogalma, alkalmazási területei, intézményrendszer Antalfai Márta: <i>Alkotás és kibontakozás. A Katarzisz Komplex Művészetterápia elmélete és gyakorlata</i>, Lélekben Otthon Közhazsnú Alapítvány, Budapest, 2016. Ládonyi Zsuzsanna (2023) Perifériáról a centrumba - az "Otthonra találni a művészetben" projekt által generált változás-dimenziók In: Ádám, Szilvia; Galambos, Katalin (szerk.) <i>Tiéd a tér: Kultúra és együttműködés: Socio Summit 2023 – konferenciakötet</i> Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete Kőszeg, 78-87. old. https://sociosummit.hu/wp-content/uploads/2024/01/socio_summit_2023_ebook_spreads.pdf Ládonyi, Zsuzsanna & Quirin, Ágnes (2023) „Otthonra találni a művészetben”: Művészetterápia hajléktalan embereknek Veszprém In: Pintér, Márta; Györe, Géza & Kubinger-Pillmann, Judit (szerk.) <i>Mentálhigiéné az emberi kapcsolatokért: A mentálhigiéné szemlélet és módszerek alkalmazása a segítő szakmákban</i> Pannon Egyetemi Kiadó Veszprém https://konyvtar.uni-pannon.hu/doktori/kiadvanyaink/Mentalhigiene_az_emberi_kapcsolatokert.pdf „A munkát intézményi keretek között pedagógiai- (óvodák, általános- és középiskolák, nevelési tanácsadók), szociális- (családsegítők, szociális otthonok, nyugdíjas klubok, speciális fejlesztési igénnyel élők intézetei) és egészségügyi szervezetekben (pszichiátriai és krónikus beteg osztályok és ambulanciák) egyaránt végezhetik a prevenció (egészségfejlesztés/egészségmegőrzés/egészségnevelés), az intervenció (pszichoterapeuta végzettségre épülve a klinikai pszichológiában pszichés és pszichoszomatikus betegségek gyógyításában), a rehabilitáció (krónikus pszichés és szomatikus betegeknek, különböző fogyatékossággal élőknek) és a mentálhigiéné területén.” (Antalfai Márta)
2.	Művészetterápia alapjai, irányzatok, műhelyek Gombrich, Ernst Hans Josef (2002): <i>A művészet története</i>, Glória, Budapest Halász László (szerk.)(1983) <i>Művészetpszichológia</i>, Gondolat, Budapest Heidegger, Martin (1988): <i>A műalkotás eredete</i> Európa Kiadó Budapest Irvin D. Yalom (2013): <i>A terápia ajándéka</i>, Park Kiadó Jankovics Marcell (1998): <i>A fa mitológiája</i> Csokonai Kiadó Debrecen Jung C. G. (2010): <i>Gondolatok a természetről</i> Kossuth Kiadó Zrt. Budapest Steiner, Rudolf (1991): <i>Egy út az ember önmegismeréséhez</i>, Biczó Iván (magánkiadás)
3.	Főbb pszichológiai és pszichoterápiás irányzatok jellemzői, művészetterápiás kapcsolódások Buda, B.(1981): <i>Pszichoterápia</i>. Gondolat, Budapest. Farkas András (2003) <i>Az esztétikai ítélet. Művészetpszichológiai modellek</i>. Nemzeti Tankönyvkiadó Freud, Sigmund (2001) <i>Művészeti írások</i>. Filum, Budapest Freud, Sigmund (1917/1986): <i>Bevezetés a pszichoanalízisbe</i>, Gondolat Kiadó, Budapest Juhász, S. (szerk.) 1991): <i>Nonverbális pszichoterápiák</i>. Animula; Budapest Jung, C. G. (2003): <i>Pszichológia és költészet</i>. In.: C. G. Jung A szellem jelensége a művészetben és a tudományban. 81–103 old. Scolar Kiadó, Bp. Jung, C. G.: <i>Az analitikus pszichológus és a költő műalkotás közötti összefüggésről</i>. 94-105. old. Stern D. N. (2002): <i>A csecsemő személyközi világa</i> Animula Kiadó Szőnyi, G. – Füredi, J. (2000): <i>A pszichoterápia tankönyve</i>. Medicina, Budapest.
4.	Projektív módszerek a művészetterápiában Kiss Virág (2014): <i>A művészet mint nevelés és a nevelés mint művészet</i>, In.: Neveléstudomány Online, 2014/1. http://nevelstudomany.elte.hu/index.php/2014/03/a-muveszet-mint-neveles-aneveles-mint-muveszet/

5.	A csoportok definíciója, típusai, Normák, szabályok, szerepek a csoportban. Csoport szervezése A csoport fejlődése, a megalakulástól a megszűnésig. A csoportvezetés. A vezető személyisége, vezetési stílusa, készségei, szakértelme, feladatai. Johari-ablak önismereti modell. Belbin féle csapatszerepek Barcy, M.: A csoportok hatékonysága és a személyes változás Animula, 1997 Irvin D. Yalom, Molyn Leszcz: A csoportpszichoterápia elmélete és gyakorlata Park Könyvkiadó Kft. 2023 Juhász, S. (szerk.) 1991): Nonverbális pszichoterápiák. Animula; Budapest Kast, V. (2004) Búcsú az áldozatszereptől. Európa Kiadó. Budapest Rudas, J.: Delfi örökösei Kairosz Kiadó 1990 Aronson, E.: A társas lény Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Bp. 1998 Asztalos Bernadett, Járay Márton & Szentjóbi Ottó (szerk.) (2017) Álom, terv, tett: Gyakorlati útmutató és példatár mentálhigiénés projektekhez. Antropos Mentálhigiénés Egyesület Budapest https://semmelweis.hu/mental/files/2018/06/alom_terv_tett_finish_new.pdf Belbin, M.: A team avagy az együttműködő csoport, Budapest. 2000. Fodor, Katalin szerk.: Személyiségfejlesztés II. (Csoportélmények, külföldi iskolák) Közművelődés Háza, Tatabánya 1989 Forgács, József: A társas érintkezés pszichológiája Gondolat, Bp. 1989 Mérei, Ferenc: Társ és csoport Akadémiai Kiadó, Budapest 1989 Pataki, Ferenc szerk.: Csoportlélektan Gondolat, Budapest 1980 Rudas János: Csoportdinamika Oriold és Társai Kiadó 2016 Szőnyi Gábor: Csoportok és csoportozók. A lélektani munkára építő csoportok vezetése. Medicina Könyvkiadó, 2005.
6.	A csoport működési keretei. Csoport folyamat, szakaszok. Csoportszabályok A csoport formális és informális struktúrája. A csoport előnyei és lehetséges nehézségei (csoportnyomás). Csoportdinamikai jelenségek (pl. pár a csoportban, ellenállás, csoport a csoportban, konformitás, indulatáttétel, konfliktusok, stb) Barcy, M.: A csoportok hatékonysága és a személyes változás Animula, 1997 Irvin D. Yalom, Molyn Leszcz: A csoportpszichoterápia elmélete és gyakorlata Park Könyvkiadó Kft. 2023 Juhász, S. (szerk.) 1991): Nonverbális pszichoterápiák. Animula; Budapest Kast, V. (2004) Búcsú az áldozatszereptől. Európa Kiadó. Budapest Rudas, J.: Delfi örökösei Kairosz Kiadó 1990 Aronson, E.: A társas lény Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó, Bp. 1998 Asztalos Bernadett, Járay Márton & Szentjóbi Ottó (szerk.) (2017) Álom, terv, tett: Gyakorlati útmutató és példatár mentálhigiénés projektekhez. Antropos Mentálhigiénés Egyesület Budapest https://semmelweis.hu/mental/files/2018/06/alom_terv_tett_finish_new.pdf Belbin, M.: A team avagy az együttműködő csoport, Budapest. 2000. Fodor, Katalin szerk.: Személyiségfejlesztés II. (Csoportélmények, külföldi iskolák) Közművelődés Háza, Tatabánya 1989 Forgács, József: A társas érintkezés pszichológiája Gondolat, Bp. 1989 Mérei, Ferenc: Társ és csoport Akadémiai Kiadó, Budapest 1989 Pataki, Ferenc szerk.: Csoportlélektan Gondolat, Budapest 1980 Rudas János: Csoportdinamika Oriold és Társai Kiadó 2016 Szőnyi Gábor: Csoportok és csoportozók. A lélektani munkára építő csoportok vezetése. Medicina Könyvkiadó, 2005.
7.	Kreativitási modellek, művészetpszichológia, Flow-elmélet Csabai, Márta; Pintér, Judit Nóra (szerk.) (2013) Pszichológia a gyógyításban: Fenomenológiai, művészetpszichológiai és testkép-központú megközelítések Oriold és Társai Kiadó Budapest Csíkszentmihályi Mihály (2022) Flow - Az áramlat- A tökéletes élmény pszichológiája Akadémiai Kiadó Zrt.

	Farkas, A., (szerk.) (1997) <i>Vizuális művészetek pszichológiája 2.</i> Nemzeti Tankönyvkiadó Farkas, A., Gyebrán, V. (szerk.) (1995) <i>Vizuális művészetek pszichológiája 1.</i> Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest Halász László (szerk.)(1983) <i>Művészetpszichológia</i>, Gondolat, Budapest Maslow, A. (1968/2003): Az önmegvalósító emberek kreativitása. In: <i>A lét pszichológiája felé.</i> 10. fejezet. Ursus Libris, 219-235. Rogers, C. R. (1961/2006): Egy kreativitásemélet vázlata. In: <i>Valakivé válni. A személyiség születése.</i> 19. fejezet. Edge 2000, Budapest, 431-447. old. Varga, I., Kiss, T., C. (2007) Kreatív mozgásos terápiák egyetemi csoportokban: csoportdinamika, a nonverbális megközelítés jellegzetes élménymintázatai.
8.	Etikai és jogi kérdések a művészetterápiában Etikai Kódex: https://mpt.hu/wp-content/uploads/2014/10/Pszichol%C3%B3gusok-Szakmai-Etikai-K%C3%B3dex.pdf Tiringer János: A pszichoterápiás gyakorlat etikai kérdései MentalPort, Budapest 2022. Varga Katalin: Pszichológus etika 99 dilemma tükrében Medicina Kiadó 2008., 2014.,
9.	Alkotás és befogadás művészetpszichológiai megközelítései Carver, C. S. és Scheier, M. F. (1998): Személyiségpszichológia. Osiris, Budapest Halász László (szerk.)(1983) <i>Művészetpszichológia</i>, Gondolat, Budapest Jung, C. G.: Az analitikus pszichológus és a költői műalkotás közötti összefüggésről. 94-105. old. Kast, V. (2006): A személyiség születése. Park Kiadó Budapest Maslow, A. (1968/2003): Az önmegvalósító emberek kreativitása. In: <i>A lét pszichológiája felé.</i> 10. fejezet. Ursus Libris, 219-235. Platthy István (2003-2004): A belső látást előhívó rajzpedagógiai és művészetterápiás módszer alkalmazása a Csontváry Képzőművészeti Stúdióban http://www.csontvarystudio.hu/web/tan/tan01_hun.html Rogers, C. R. (1961/2006): Egy kreativitásemélet vázlata. In: <i>Valakivé válni. A személyiség születése.</i> 19. fejezet. Edge 2000 Budapest, 431-447. old.
10.	Komplex művészetterápia Modalitások, több modalitással dolgozó művészetterápiás módszerek: komplexitás, intermodalitás, multimodalitás Integrált kifejezés- és táncterápia Módszertani ismertető az IKTE elméleti anyagainak felhasználásával Páll Orsolya Emese, Az integrált kifejezés- és táncterápia elméleti háttérre című írása alapján. https://ikte.hu/mi-irtuk/
11.	Művészetterápiás modellek és munkamódok, Art Brut, Outsider Art, speciális galériák és műhelyek Gyimóthy Gábor (2017): Rajz és lélek Animula Kiadó https://muveszetterapia.hu/new/blog/2022/07/15/a-muveszetterapia-torteneterol-roviden/ https://atkelogaleria.com/art-brut-es-outsider-art/ Stern D. N. (2022): Vitalitásformák - A dinamikus tapasztalat felfedezése a pszichológiában, a művészetekben, a pszichoterápiában és a fejlődésben Animula Kiadó
12.	Meseismeret: A mese definíciója; mesetípusok kifejtése; proppi szerepfunkciók; szimbólumok kifejtése és szerepe a mesékben; a mesefejtés lépései Antalfai, M. (2006) A női lélek útja mondákban és mesékben Új Mandátum Kiadó. Budapest Boldizsár Ildikó (2007): Varázslás és fogyókúra József Attila Kör-Kijárat Kiadó Budapest Franz von M-L. (1998) Archetipusos minták a mesében. Édesvíz Kiadó Bp. Franz von M-L: (1995) Női mesealakok. Európa Könyvkiadó. Bp. Mogyorósy-Révész Zs. - Vaskor G. (2023): Kinek a sorsa? Transzgenerációs örökség a mesékben és a terápiába; hiány – átok – árulás Kulcslyuk Kiadó Müller, P. E. (2005) Figyelem és szeretet. Útmutató mesék. Ursus Libris. Bp. Peseschkian, Nossrat (1991): A tudós meg a tevehajcsár (Keleti történetek-nyugati lelki bajok) Helikon Kiadó Propp V.J. (2006): A varázsmese történeti gyökerei L'Harmattan Propp, V. J. (1999): A mese morfológiája. Osiris, Budapest

	Tánczos Vilmos (2007): Szimbolikus formák a folklórban Kairosz Könyvkiadó Zrt. Zalka Csenge Virág (2016) Mesemondók márpedig vannak Pont Kiadó
13.	Mesecsoport foglalkozás tervezése: a mese gyógyító funkciói (Nossrat Peseschkian nyomán) mesecsoportok célja, felépítése és jellemzői (ritusok, strukturális elemek, keretek); a meseválasztás szempontjai Antalfai, M. (2006) A női lélek útja mondákban és mesékben Új Mandátum Kiadó. Budapest Boldizsár Ildikó (2007): Varázslás és fogyókúra József Attila Kör-Kijárat Kiadó Budapest Franz von M-L. (1998) Archetipusos minták a mesében. Édesvíz Kiadó Bp. Franz von M-L: (1995) Női mesealakok. Európa Könyvkiadó. Bp. Mogyorósy-Révész Zs. - Vaskor G. (2023): Kinek a sorsa? Transzgenerációs örökség a mesékben és a terápiába; hiány – átok – árulás Kulcslyuk Kiadó Müller, P. E. (2005) Figyelem és szeretet. Útmutató mesék. Ursus Libris. Bp. Peseschkian, Nossrat (1991): A tudós meg a tevehajcsár (Keleti történetek-nyugati lelki bajok) Helikon Kiadó Propp V.J. (2006): A varázsmese történeti gyökerei L'Harmattan Propp, V. J. (1999): A mese morfológiája. Osiris, Budapest Tánczos Vilmos (2007): Szimbolikus formák a folklórban Kairosz Könyvkiadó Zrt. Zalka Csenge Virág (2016) Mesemondók márpedig vannak Pont Kiadó
14.	Dinamikus rajzvizsgálat és pszichodiagnosztika dr. Hárdi István (2015): A dinamikus rajzvizsgálat Flaccus Kiadó Steiner, Rudolf (1991): Egy út az ember önmegismeréséhez, Biczó Iván (magánkiadás) Vass Zoltán (2021): A rajzvizsgálat pszichodiagnosztikai alapjai Flaccus Kiadó
15.	Képzőművészeti technikák a komplex művészetterápiában A vízfestés iskolája. (2004). Összeállította: Sally Harper. Egmont. Budapest. Beke László 2002. Műalkotások elemzése, Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. Bergström, Bo: <i>Bevezetés a vizuális kommunikációba</i> , Scholar, Budapest, 2019. Gombrich, Ernst Hans Josef (2002): <i>A művészet története</i> , Glória, Budapest Jung, C. G. (1999): Mandala. Édesvíz Kiadó Bp. 7–124 old. Pázmány Ágnes - Permay Éva (2010): Látás és ábrázolás, Nemzedékek tudása Tankönyvkiadó
16.	Irodalom és biblioterápiás elemek, kreatív írás a komplex művészetterápiában Borges, Jorge Luis (2002): A költői mesterség Európa Kiadó, Budapest Holland N. N. (1998): A pszichoanalízis három fázisa in.: Bókay A.– Erős F. (szerk.): Pszichoanalízis és irodalomtudomány. Budapest: Filum Kiadó, 331–343. Jung, C. G. (2003): Pszichológia és költészet. In.: C. G. Jung A szellem jelensége a művészetben és a tudományban. 81–103 old. Scholar Kiadó, Bp. Propp, V. J. (1999): A mese morfológiája. Osiris, Budapest Weil, Simone (1983): Ami személyes, és ami szent (Erkölc és irodalom) Vigilia Kiadó, Budapest 103-109. old. Szikszainé Nagy I. (1999): Leíró magyar szövegtan. Osiris Kiadó Budapest Weöres Sándor (1939): A vers születése (Meditáció és vallomás) Pécs
17.	Zene a komplex művészetterápiában Decker-Voight, H-H. (2004): Zenével az életbe. Medicina. Budapest. Szabadi Magdolna: A zeneterápiás eszközök és hangszerek sajátos jellemzői (2021) 22. Nemzetközi Zenei Konferencia a Bartók, Liszt évfordulók jegyében Szegedi Tudományegyetem, Juhász Gyula Pedagógusképző Kar, 2021. október 11-13. Szabadi, Magdolna: A zeneterápiás eszközök sajátos jellemzőinek, funkcióinak és egyediségének elemzése (2022) In: Dombi, Józsefné, Maczelka, Noémi (szerk.) "Liszt 210" tanulmánykötet SZTE JGYPK Művészeti Intézet Ének-zene Tanszék Szeged pp. 178-182.
18.	Mozgás és tánc jellemzői a komplex művészetterápiában Kokas Klára (1998): Öröm, bűvösség, égi szikra. Akkord Zenei Kiadó Kft. Budapest. Kokas Klára (2001): Amerikában tanítottam. B.K.L. Kiadó, Szombathely.

	Korbai Hajnal (2020): Testtudati technikák különböző alkalmazott területeken: a terapeuták testi tudatosságának, kapcsolati kompetenciáinak és a terápiás hatékonyságnak az összefüggései Doktori disszertáció https://www.ppk.elte.hu/dstore/document/372/Korbai_Hajnal_disszertacio.pdf Varga, I., Kiss, T., C. (2007) Kreatív mozgásos terápiák egyetemi csoportokban: csoportdinamika, a nonverbális megközelítés jellegzetes élménymintázatai. Vermes, K. (2023): A felelő(s) test. Exkarnáció és inkarnáció ritmusai. L'Harmattan Kiadó, Budapest. 1-64 o.
--	--

19.	Korosztályok művészetterápiája. Gyermek- és kamasz, idősor művészetterápiás jellemzői Merényi Zita: Időseknek szóló múzeumpedagógiai törekvések – a generációk közötti párbeszéd elősegítése a múzeumpedagógia, a művészetterápia és az intergenerációs foglalkozások által https://infars.infonia.hu/pub/infars.XV.2015.2.6.pdf Platthy István, Poór Anna „Virágba borult csillagok” Népi motívumkincsünk üzenetének felhasználása a művészetterápiában és a vizuális nevelésben. In. Fejlesztő Pedagógia szakfolyóirat 30. évfolyam, 2019. 4-6. „Népművészet a nevelésben” című tematikus számában jelent meg Platthy István: Állami gondozott gyermekek és fiatalok személyiségfejlesztése a képzőművészet eszközeivel. In. Fejlesztő Pedagógia szakfolyóirat 1994/2-3 szám, HU ISSN 0866-2495. Szabó Lajos (2019): Időskori demenciák családi, társadalmi és pszichológiai vonatkozásai Akadémia Kiadó https://mersz.hu/szabo-idoskori-demenciak-csaladi-tarsadalmi-pszichologiai-vonatkozasai/ Varga, I., Kiss, T., C. (2007) Kreatív mozgásos terápia egyetemi csoportokban: csoportdinamika, a nonverbális megközelítés jellegzetes élménymintázatai.
20.	Önismereti művészetterápiás csoportok. Keretek, fókuszok, résztvevők. Antalfai Márta (2016): Alkotás és kibontakozás A Katarzis Komplex Művészetterápia elmélete és gyakorlata Lélekben Otthon Közhasznú Alapítvány 2016. dr. Antalfai Márta - Fábiánné Harkácsi Judit: Művészen keresztül önmagunkhoz - a Katarzis Komplex Művészetterápia https://harkacsijudit.hu/wp-content/uploads/2020/07/Katarzis-Komplex-M%C5%B1v%C3%A9szetter%C3%A1pia-bemutat%C3%A1sa.pdf Stern D. N. (2022): Vitalitásformák - A dinamikus tapasztalat felfedezése a pszichológiában, a művészetekben, a pszichoterápiában és a fejlődésben Animula Kiadó
21.	Művészetterápia a szociális szférában: hajléktalanokkal, hátrányos helyzetűekkel, fogyatékos emberekkel Havasi Virág (2017): A művészetterápiák és alkalmazási lehetőségeik a szociális szférában valamint a szociális munkások képzésében L. Ritók Nóra: Művészeti nevelés és hátrányos helyzet, In. Taní-tani online, https://www.tani-tani.info/081_ritok Ládonyi, Zsuzsanna & Quirin, Ágnes (2023) „Otthonra találni a művészetben”: Művészetterápia hajléktalan embereknek Veszprém In: Pintér, Márta; Györe, Géza & Kubinger-Pillmann, Judit (szerk.) <i>Mentálhigiéne az emberi kapcsolatokért: A mentálhigiéne szemlélet és módszerek alkalmazása a segítő szakmákban</i> Pannon Egyetemi Kiadó Veszprém https://konyvtar.uni-pannon.hu/doktori/kiadvanyaink/Mentalhigiene_az_emberi_kapcsolatokert.pdf
22.	Klinikai művészetterápiás munka jellemzői, a terápiás kapcsolat a művészetterápiában Antalfai Márta (2007): Gyógyítás és személyiségfejlesztés vizuális művészet-pszichoterápiával. A módszer ismertetése. <i>Psychiatria Hungarica</i> XXII. évf. 2007/4. 276-299. old. Comer, Roland J. (2005): A lélek betegségei. Pszichopatológia, Osiris, Budapest https://www.csontvarystudio.hu/web/tan/szimbiotikus_allapotok.pdf Kast, V.: Engedd el őket és találj magadra. Európa Könyvkiadó Bp. 2007 Platthy István (2015): Érzelm elhanyagolás, hospitalizáció, szimbiotikus állapotok, érzelmi labilitás
23.	Relaxációs és imaginatív terápia. Traumafeldolgozás és művészetterápia dr. Bagdy Emőke: Imaginatív pszichoterápiák in: Szakács Ferenc(szerk.) <i>Pszichoterápiai vademecum</i> Animula Kiadó (évszám nélkül, CD!) Dr..Szőnyi Magda (2000):Relaxációs és imaginatív terápia in: Szőnyi G., Füredi J.(szerk.) <i>A pszichoterápia tankönyve</i> Medicina Kiadó Stern D. N. (2022): Vitalitásformák - A dinamikus tapasztalat felfedezése a pszichológiában, a művészetekben, a pszichoterápiában és a fejlődésben Animula Kiadó

